

24
 Non enim licebat alicui cibum prius quam cursu centū sexaginta stadia confecisset, capere; quo exercitio omnes uiri euaserant & robusto corpore, & animo præstantes. Primum Sesostris in Arabiam, cum eorum qui simul nutriti erant exercitu à patre missus, assuetusque uenatus, ac cibi potusque abstinentiæ, omnem eam gentem subegit, liberam antea, & seruitio insuetam. Deinde in Libyam profectus, maiorem eius partem in ditionem adhuc adolefcentior redegit. Defuncto patri cum in regno successisset, rebus à se gestis elatus, adiecit animū ad imperiū orbis. Dicunt quidam, à filia illum Athyrta ad monarchiā hortatum, eamque ingenio ac prudentia præstantem docuisse patrem facillime ex eo exercitu imperare omnibus posse. Alij eam ferūt diuinationis peritā, futura tum cælestibus signis, tum sacrificijs nouisse. Afferunt & plures, patri post natum Sesostrum in fornax Vulcanum prædixisse, infantem genitum toti orbi imperaturum; eamque fuisse causam cur filium cum coæuis, ut diximus, pueris instituerit, assuefeceritque regiæ eruditioni, quo dignior esset qui imperio potiretur. Sed iam uir factus cum Dei prædictionem nosset, magno animo parauit exercitum. Verū in primis, quod facilius optata perficeret, sibi omnium Aegyptiorum beneuolentiam conciliauit; ut & milites pro ducibus suis ad oppetendam mortem promptiores redderet, & qui in patria reliqui essent nouis rebus abstinerent. Omnes uero beneficijs affecti. Hos donauit pecunijs, alios agris, nonnullos remissione pœnæ, singulos oratione & humanitate deuinxit. Omnes qui in regē deliquerant, dimisit impunitos. Ob æ alienum uinctos (magna hæc multitudo erat) soluit. Aegyptum omnem in sex et triginta regiones (quas leges dicunt) diuidens, cuiuslibet prætorem, qui & tributa regiæ exigeret, & pro regionis uarietate commodoque omnia exquireret, præfecit. Ex robusto milite exercitum elegit, quo animi consilia perficeret. Fuere pedestres copiæ milia hominum sexcēta, equitum milia quatuor & uiginti. Curru bello apti octo milia & uiginti. Deinde uarios duces ex ijs qui unā secum nutriti erant, exercitui præposuit, uiros exercitatos bello, & à pueris uirtuti deditos. Hi erant numero amplius mille septingenti, fraterna omnes mutuaque erga regem beneuolentia. Quibus distribuit agros fertiles, ut rebus necessarijs sulti, nullaque ducti inopia, liberius militiæ uacarent. Præparatis ad bellum rebus, primū Aethiopes qui ad meridiem spectant aggressus, uictos acie tributū pendere cōpulit, hebenum, aurū, & elephantorū dentes. Deinde ad mare rubrū classe quadringentarū nauium missa, primus omnium longis nauibus usus, & in insulas omnes eius oræ sibi subdidit, & partes maritimas usque ad Indos subiecit. Asiā quoque omnē pedestri exercitu deuicit. Neque solū prouincias expugnauit ab Alexandro postmodū subactas, sed & gentes quasdam, ad quas nunquā Alexander accessit. Nam & Gangem transiit, & uniuersam Mediā usque ad mare Oceanū peragrauit. Scytharū quoque gētem ad Tanaim usque fluuiū, qui Europā ab Asia diuidit, pertransiit. Ibi multis Aegyptijs iuxta Mæotim paludem relictis, Colchorum genti originem præbuit. Hanc nationem ab Aegyptijs manasse, argumento esse dicūt, quod apud eos pueri Aegyptiorum ritu circuncidantur, priscum morem, quem & Iudæi sequuntur, colonia seruante. Asiā quoque reliquam sibi parere coegit. Cycladas insulas maiori ex parte potitus est. Transcendens in Europam, omnemque Thraciam pertransiens, periculum exercitus subijt, tum propter inopiam frugum, tum locorum asperitate. Finem expeditionis in Thracia statuēs, multis in locis à se deuictis columnas erexit, in quibus Aegyptijs, quas sacras dicunt, literis scriptū extat: HANC PROVINCIAM ARMIS SVBEGIT REX REGVM PRINCIPANTIVM SESOSTRIS. Columnā insuper statuit, in bellicosius quidem à se superatis gentibus, hominis pudēda; in ijs uero quæ essent imbelles ac timidæ, muliebria habentem sculptatā potiori hominis parte gentes ab se deuictas offendens. In locis quibusdam statuam suam lapideam ea qua tunc